

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 167. An ad alienationem rerum Ecclesiæ requiratur causa, & qualiter facta sine causa valeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Quest. 166. Num patrimonium, ad cuius titulum quis ordinatus, alienari possit sine solennitatibus?

R Esp. quamvis alienari nequeat sine licentia Episcopi, quousque ordinatus super eo aliunde habeat, unde vivat; non tamen prohibetur illud alienare vi *Extrav. ambitiosa*. utpote quæ loquitur tantum de bonis immobilibus & mobilibus pretiosis Deo dicatis, adeoque quæ sunt Ecclesiæ; quale non est dictum patrimonium, utpote spectans ad privatum; unde etiam post mortem illius alienari potest sine consensu Episcopi, præcindendo à speciali consuetudine. *Sylv. v. clericum. 4. quest. 13. Nav. cap. 22. num. 18. Redoan. l. c. quest. 51. c. 13. Valq. de re dit. c. 2. §. 2. du. 4. num. 42. Delb. c. 17. du. 25. à num. 1.*

§. Secundus.

De Causis & Solennitatibus requisitis ad alienationem rerum Ecclesiasticarum.

Quest. 167. An ad alienationem rerum Ecclesiæ requiratur causa, & qualiter facta sine causa sit valida?

R Esp. ad licitam legitimamque alienationem rerum ecclesiasticarum tam mobilium quam immobilium requiritur causa iusta, ita ut adhibitis omnibus juris solennitatibus, sine sufficiente causa sit illicita & invalida ipso jure. *Abb. in c. penult. hoc. tit. num. 7. Covar. l. 2. var. resol. 17. num. 2. Molin. de just. tract. 2. d. 468. num. 15. Azor. p. 2. l. 9. cap. 1. quest. 8. Suar. de relig. tom. 4. tract. 8. l. 2. c. 27. à num. 20. Delb. c. 17. du. 20. num. 1. Pirh. hoc. tit. num. 35. Muller. ad Stru. l. 3. ff. tit. 8. ib. 71. lit. 4. & alii passim. Arg. c. 1. hoc. tit. in 6. ubi quædam alienatio declaratur nulla ex eo præcipue capite, quia defuit causa necessitatis & utilitatis. *Clem. 1. hoc. tit. ubi locatio ad longum tempus dicitur nulla, si sine necessitate & utilitate ecclesiæ facta. Extrav. ambitiosa. ubi omnes alienationes, nisi in casibus in jure permissis, adeoque factis ex iusta causa, nullius omnino esse roboris dicuntur. Contrarium tamen, nimirum talem alienationem sine causa, servatis tamen solennitatibus factam esse quidem illicitam, jure tamen subsistere, sentientibus cum Gl. in c. sine exceptione. v. profuturum. 12. quest. 2. Host. in sum. hoc. tit. §. 3. in fine. & aliis quibusdam, eo nixi fundamento, quod ecclesiæ ex istiusmodi alienatione lætæ comperat restitutio in integrum juxta c. 1. §. 3. de integ. rest. hæc autem ei compereret, si alienatio fuisset invalida; cum, cui comperit remedium ordinarium, quale est remedium nullitatis, seu dictionis de nullitate, non comperat extraordinarium, quale est beneficium restitutionis in integrum, subrogatum in defectum alterius remedii. Verum ad id facile responderetur cum Gonz. in citat. cap. 1. num. 14. Delb. loc. cit. num. 3. Covar. Molin. & aliis, ex duplici capite posse peti restitutionem rei alienatæ.**

Primò, si Prælati sine iusta causa alienavit; & tunc non petitur restitutio quasi alienatio valida fuisset, sed petitur restitutio rei, cujus dominium in alium transferri non potuit. Secundò peti potest restitutio rei alienatæ; quia esto, revera valida alienatio fuerit, nimirum interveniente iusta causa & solennitatibus, fuit tamen quis enormiter læsus in pretio, contra quam læsionem petere poterit restitui in integrum seu statum, in quo erat ante talem contractum. De cætero, num Papa sine iusta causa licitè & validè alienare possit, dictum est supra.

Quest. 168. An ad alienationem licitam & validam sufficiat causa dubia vel existimata?

R Esp. primò; ut alienatio sit licita, debet non tantum existere aliqua causa, sed etiam debet aliunde alienanti constare, causam alienandi sufficientem verè existere tunc, quando sit alienatio, nec sufficit de hoc dubitare; siquidem aliàs dici non poterit alienare ex evidente necessitate, aut in evidentem utilitatem, & licet fortassis, dum causa, de qua ipse alienans dubitat, aliis sit evidens, & revera alienatio cedat in utilitatem ecclesiæ, alienatio sit valida, non tamen à dubitante honestè seu licitè ponitur; quia, qui stante dubio de honestate actus operatur (qualiter operatur, qui dubitans de causa alienandi, à qua sola honestatur alienatio, alienat) non operatur honestè; quin etiam juxta probabiliorum, ut *Delb. cap. 17. du. 9. num. 7. citans Ricciem*, debet idipsum ei constare per informationem testium; cum alioquin non possit reddere rationem de sua recta administratione, & Episcopus aut talis, cui Papa commississet, ut alienationi præbeat assensum, si constiterit cedere eam in evidentem utilitatem Ecclesiæ non præbebit assensum, nisi præmissa hujusmodi informatione; cum aliis non dicatur legitimè ei de hoc constare. *Bonac. de contract. feud. l. 3. quest. 2. p. 4. num. 5. Palqual. tom. 2. decis. 174. Delb. cit. ser. 9. num. 11. Atque ita causa etiam probari debet, & sola narratio non relevat. Muller. loc. cit. citans Tusch. tom. 1. lit. A. concl. 271. num. 27. & concl. 273. num. 2.* Hinc etiam, si fiat alienatio pro solvendis debitis ecclesiæ, venditor seu alienans proare cogitur, pretium verum esse in talem effectum; non tamen ad hoc tenetur emptor. Idem est, si per Prælatum recipiatur mutuum, ecclesia non obligatur, nisi doceatur esse verum in utilitatem ecclesiæ. *Muller. loc. cit. citans Tusch. ubi ante. num. 10. Covar. l. 2. var. resol. c. 17. Delb. cit. du. 9. num. 20.* De cætero in dubio, num alienatio facta sit ex legitima causa, præsumendum est pro parte affirmativa, præsertim, si commissarius seu deputatus ad præbendum consensum cognitâ causâ, illum præbuerit; cum in dubio standum pro valore actus, & non præsumitur delictum, aut quis malus, nisi demonstretur; adeoque in hoc casu Ecclesiæ volenti recuperare rem alienatam incumbit onus probandi contrarium. *Delb. loc. c. à num. 14. citatis Mascard. de probat. conclus. 488. & 1112. Menoch. l. 2. præsump. 75. n. 15. Rota*